
Vergaderjaar 2020–2021

IV

Wijziging van de begrotingsstaat van
Koninkrijksrelaties voor het jaar 2020 (5e
incidentele suppletoire begroting inzake derde
tranche steunmaatregelen Curaçao en Aruba)

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING
Ontvangen 18 november 2020

A ARTIKELGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVORSTEL

Wetsartikelen 1 tot en met 3

De begrotingsstaten die onderdeel zijn van de Rijksbegroting, worden op grond van [artikel 2.3, eerste lid, van de Comptabiliteitswet 2016](#) elk afzonderlijk bij wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2020 wijzigingen aan te brengen in:

de begrotingsstaat van Koninkrijksrelaties.

Op 29 april 2020 is de eerste suppletoire begroting 2020 naar de Tweede Kamer verzonden (Kamerstukken II 2019/20, [35450, nr. 1](#)). Vervolgens is vanwege de coronamaatregelen op 14 mei 2020 de tweede incidentele suppletoire begroting 2020, op 26 mei 2020 de derde incidentele suppletoire begroting 2020, op 31 augustus 2020 de vierde incidentele suppletoire begroting naar de Tweede Kamer verzonden (Kamerstukken II 2019/20 [35459, nr. 1](#), Kamerstukken II 2019/20, [35474, nr. 1](#) en Kamerstukken II 2019/20, [35545, nr. 1](#)).

Normaliter wordt nieuw beleid in uitvoering genomen nadat de Staten-Generaal de begrotingswet heeft geautoriseerd. Aangezien uitvoering van de spoedeisende maatregelen die in deze vijfde incidentele suppletoire begroting zijn opgenomen in het belang van het Rijk zijn, niet kan wachten tot formele autorisatie van beide Kamers der Staten-Generaal, zal het kabinet de uitvoering van de maatregelen starten. Hiermee wordt gehandeld [conform lid 2 van artikel 2.27 van de Comptabiliteitswet 2016](#). Voor de indiening van deze vijfde incidentele suppletoire begroting is uw Kamer vooraf geïnformeerd via de kamerbrief «Akkoord Curaçao en Nederland inzake voorwaarden liquiditeitssteun» naar aanleiding van de Rijksministerraad van 30 oktober 2020 en de kamerbrieven «Akkoord Aruba en Nederland inzake voorwaarden liquiditeitssteun» en «Afwijken van begrotingsnormen door Aruba, Curaçao en Sint Maarten» naar aanleiding van de Rijksministerraad van 13 november 2020 (Kamerstukken II 2020/21, 35420, nr.177, kenmerk: 2020-0000648902 en kenmerk: 2020-0000651518). Deze wet treedt daarom in werking met terugwerkende kracht per de datum waarop het voorstel over het verstrekken van de derde tranche steunmaatregelen aan Curaçao ondertekend is door de Minister-President van Curaçao en de Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

De in de begrotingsstaten opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht.

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

K.H. Ollongren

B ARTIKELGEWIJZE TOELICHTING BIJ DE BEGROTINGSARTIKELEN

1. Leeswijzer

Uitgangspunt bij de tabel budgettaire gevolgen van beleid is dat per artikel de beleidsmatige en technische mutaties toegelicht worden, die groter dan of gelijk zijn aan de ondergrens zoals deze in de Rijksbegrotingsvoorschriften (RBV) zijn opgenomen, de zogenaamde staffel. In het kader van transparantie of anderszins kan het voorkomen dat mutaties beneden deze ondergrenzen ook worden toegelicht.

Tabel 1 Ondergrenzen conform RBV 2020		
Begrotingsartikel	Beleidsmatige mutaties (ondergrens in € mln.)	Technische mutaties (ondergrens in € mln.)
1. Versterken rechtsstaat	Verplichtingen/Uitgaven: 1 mln. Ontvangsten: 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 2 mln. Ontvangsten: 2 mln.
4. Bevorderen sociaaleconomische structuur	Verplichtingen/Uitgaven: 1 mln. Ontvangsten: 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 2 mln. Ontvangsten: 2 mln.
5. Schuldsanering/lopende inschrijving/leningen	Verplichtingen/Uitgaven: 1 mln. Ontvangsten: 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 2 mln. Ontvangsten: 2 mln.
8. Wederopbouw Bovenwindse Eilanden	Verplichtingen/Uitgaven: 1 mln. Ontvangsten: 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 2 mln. Ontvangsten: 2 mln.
6. Apparaat	Verplichtingen/Uitgaven: 1 mln. Ontvangsten: 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 2 mln. Ontvangsten: 2 mln.
7. Nog onverdeeld	Verplichtingen/Uitgaven: 1 mln. Ontvangsten: 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 2 mln. Ontvangsten: 2 mln.
1. BES-fonds	Verplichtingen/Uitgaven: 1 mln. Ontvangsten: 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 2 mln. Ontvangsten: 2 mln.

2. Beleidsartikelen

Curaçao ontvangt onder voorwaarden liquiditeitssteun van Nederland om de gevolgen van de coronacrisis te beperken. Op 30 oktober 2020 heeft de Rijksministerraad (RMR), op basis van advies van het College financieel toezicht (Cft), geoordeeld dat Curaçao aan de voorwaarden van de tweede tranche liquiditeitssteun voldoet. Curaçao heeft de Rijksministerraad laten weten akkoord te gaan met de inhoud van het voorstel van de Rijkswet Caribisch orgaan voor hervorming en ontwikkeling (Rijkswet COHO). De instemming van Curaçao met de genoemde set voorwaarden maakte voor de Rijksministerraad de weg vrij om over te gaan tot het verstrekken van een derde tranche liquiditeitssteun en daaraan gekoppeld een investeringspakket. De Tweede Kamer is hierover geïnformeerd in de kamerbrief «Akkoord Curaçao en Nederland inzake voorwaarden liquiditeitssteun» (Kamerstukken II 2020/21, [35420, nr. 177](#)). Op 13 november 2020 heeft de Rijksministerraad besloten tot een actualisatie van de derde tranche liquiditeitssteun aan Curaçao ten behoeve van de resterende liquiditeitsbehoefte voor 2020. De Tweede Kamer is hierover geïnformeerd in de kamerbrief «Afwijken van begrotingsnormen door Aruba, Curaçao en Sint Maarten» (kenmerk: 2020-000065151).

Ook Aruba ontvangt onder voorwaarden liquiditeitssteun van Nederland om de gevolgen van de coronacrisis te beperken. Op 13 november 2020 heeft de Rijksministerraad, op basis van advies van het Collega Aruba financieel toezicht (CAft), geoordeeld dat Aruba in voldoende mate aan de voorwaarden van de tweede tranche liquiditeitssteun voldoet. Ook Aruba heeft de Rijksministerraad laten weten akkoord te gaan met de inhoud van het voorstel van de Rijkswet COHO. Derhalve wordt ook voor Aruba overgegaan tot het verstrekken van een derde tranche liquiditeitssteun inclusief een bijbehorend investeringspakket. De Tweede Kamer is hierover geïnformeerd in de kamerbrief «Akkoord Aruba en Nederland inzake voorwaarden liquiditeitssteun» (kenmerk: 2020-000064890).

Voor zowel Curaçao als Aruba geldt dat voortgang in de uitvoering van de voorwaarden derde tranche en de nog te maken nadere afspraken in het kader van de uitvoeringsagenda als voorwaarde gelden voor een volgende tranche liquiditeitssteun.

2.1 Artikel 5. Schuldsanering/lopende inschrijving/leningen

Tabel 2 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 5 Schuldsanering/lopende inschrijving/leningen (5e incidentele suppletoire begroting) (bedragen x € 1.000)

	Stand vastgestelde begroting 2020 incl. NvW en amendementen	Stand na suppletoire begrotingen (inclusief ISB's) ¹	Mutaties 5e ISB	Stand 5e ISB	Mutatie 2021	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024
Verplichtingen	0	354.850	247.500	602.350	0	0	0	0
Uitgaven	28.516	383.366	247.500	630.866	0	0	0	0
<i>waarvan juridisch verplicht</i>	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%				
5.1 Schuldsanering Curaçao en Sint Maarten	28.516	28.516	0	28.516	0	0	0	0
Leningen	28.516	28.516	0	28.516	0	0	0	0
Schuldsanering	28.516	28.516	0	28.516	0	0	0	0
5.2 Leningen/ garantie Curaçao, Sint Maarten en Aruba	0	354.850	247.500	602.350	0	0	0	0
Leningen	0	354.850	247.500	602.350	0	0	0	0
Leningen aan Aruba	0	102.750	104.500	207.250	0	0	0	0
Lopende inschrijving en leningen Curaçao en Sint Maarten	0	252.100	143.000	395.100	0	0	0	0
Ontvangsten	38.516	38.516	0	38.516	0	0	0	0

¹ Bevat de mutaties van de 1e ISB (Kamerstukken II, 2109/20, [35443, nr. 1](#)), de 1e suppletoire begroting (Kamerstukken II, 2019/20, [35450, nr. 1](#)), de 2e ISB (Kamerstukken II, 2019/20, [35459, nr. 1](#)), de 3e ISB (Kamerstukken II, 2019/20, [35474, nr. 1](#)) en de 4e ISB (Kamerstukken II, 2019/20, [35545, nr. 1](#))

Toelichting

5.2. Leningen/ garanties landen Curaçao, Sint Maarten en Aruba

Leningen

Leningen Aruba

In de Rijksministerraad van 13 november 2020 is besloten om na ondertekening van de overeenkomst met Aruba een derde tranche liquiditeitssteun van € 104,5 mln. (AWG 209 mln.) te verstrekken. De lening loopt af op hetzelfde moment als de overige liquiditeitsleningen. De lening heeft een rentepercentage van 0%. Conform het advies van het Collega Aruba financieel toezicht (CAft) bestaat de mogelijkheid om in april 2022 de lening te herfinancieren.

Voorwaarden voor Aruba

Lopende inschrijving en leningen Curaçao en Sint Maarten

De instemming van Curaçao met de voorwaarden van Nederland maakte de weg vrij om over te gaan tot het verstrekken van een derde tranche liquiditeitssteun van € 52,5 mln. (ANG 105 mln.) voor juli tot en met september 2020, aangevuld met een bedrag van € 90,5 mln. (ANG 181 mln.) voor oktober tot en met december 2020. De leningen lopen af op hetzelfde moment als de overige liquiditeitsleningen. De leningen hebben een rentepercentage van 0%. Conform het advies van het College financieel toezicht (Cft) bestaat de mogelijkheid om in april 2022 de leningen te herfinancieren.

3. Niet-beleidsartikelen

3.1 Artikel 6. Apparaat

Tabel 3 Apparaat (5e incidentele suppletoire begroting) (bedragen x € 1.000)

	Stand vastgestelde begroting 2020 incl. NvW en amendementen	Stand na suppletoire begrotingen (inclusief ISB's) ¹	Mutaties 5e ISB	Stand 5e ISB	Mutatie 2021	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024
Verplichtingen	23.722	24.293	900	25.193	0	0	0	0
Uitgaven	23.722	24.293	900	25.193	0	0	0	0
Personele uitgaven	12.148	13.155	900	14.055	0	0	0	0
Eigen personeel	11.976	12.983	900	13.883	0	0	0	0
Inhuur externen	172	172	0	172	0	0	0	0
Materiele uitgaven	11.574	11.138	0	11.138	0	0	0	0
Overige materiële uitgaven	11.574	11.138	0	11.138	0	0	0	0
Ontvangsten	0	0	0	0	0	0	0	0

¹ Bevat de mutaties van de 1e ISB (Kamerstukken II, 2109/20, [35443, nr. 1](#)), de 1e suppletoire begroting (Kamerstukken II, 2019/20, [35450, nr. 1](#)), de 2e ISB (Kamerstukken II, 2019/20, [35459, nr. 1](#)), de 3e ISB (Kamerstukken II, 2019/20, [35474, nr. 1](#)) en de 4e ISB (Kamerstukken II, 2019/20, [35545, nr. 1](#))

Toelichting

Personele uitgaven

Eigen personeel

De verplichtingen en uitgaven worden opgehoogd met € 0,9 mln. voor de kosten die samenhangen met voorbereidende werkzaamheden voor de opstart van het Caribisch orgaan voor hervorming en ontwikkeling (COHO) in 2021.